

PELAJARAN 6
Berbahasa Dengan Sopan
(การใช้ภาษาอย่างสุภาพ)

เนื้อหาในบทที่ 6 ประกอบด้วย

1. บทสนทนาในชีวิตประจำวันระหว่างบุคคลในครอบครัว อันประกอบด้วย บิดา มารดา และบุตรชาย บทสนทนาแสดงให้เห็นการใช้ภาษาด้วยความสุภาพระหว่างผู้น้อยและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะระหว่างบุตรกับบิดามารดานับเป็นตัวอย่างการใช้ภาษาอย่างสุภาพได้ดี
2. ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์
    ในบทเรียนนี้ท่านจะได้เรียนรายละเอียดของภาคแสดงชนิดกริยาวลี (Frasa kerja) ของประโยคชนิดรูปประโยค FN+FK (นามวลี+กริยาวลี) โดยเฉพาะในเรื่องกริยาวลี (FK) นั้น ท่านจะได้ทำความเข้าใจใน 3 ลักษณะด้วยกัน คือ
  - 2.1 คำกริยาแท้ (Kata Kerja Tunggal)
  - 2.2 คำกริยาแปลง (Kata Kerja Terbitan)
  - 2.3 คำกริยาช่วย (Kata Bantu หรือ Kata kerja Bantu)
3. สำนวนภาษาต่างๆ
4. บทสรุป
5. การประเมินผลท้ายบท
6. เฉลยแบบประเมินผล

PELAJARAN 6

Berbahasa Dengan Sopan

1. Kefahaman

Dalam kehidupan sehari-hari, tentu anda ada berhubung dengan orang lain, baik dalam keluarga mahupun di luar keluarga. Ketika berhubung dengan orang lain, anda perlu menggunakan kata-kata atau ucapan yang sopan dan penuh dengan budi bahasa. Dengarlah perbualan yang berikut:

- Ayah: Man mengapa pulang lewat hari ini?
- Usman: Maafkan Man, ayah. Hari ini Man dan kawan-kawan berlatih olahraga di padang. Tidak lama lagi hari sukan, ayah.
- Ibu: Lain kali, eloklah Man beritahu ayah atau ibu kalau Man akan pulang lewat. Tidaklah bimbang kami menunggu.
- Usman: Baiklah, ibu. Semalam Man lupa nak memberitahu ayah dan ibu. Ayah, boleh Man masuk dalam acara sukan di sekolah?
- Ayah: Tentu boleh, Man. Tetapi syaratnya Man mesti berlatih sungguh-sungguh.
- Ibu: Dalam acara apa Man mengambil bahagian?
- Usman: Man mengambil bahagian dalam acara lari berganti-ganti 4 * 100 meter.
- Ayah: Baik juga, tetapi mesti berlatih sungguh-sungguh.
- Usman: Kalau menang, Man akan mendapat hadiah. Tetapi bolehkah ayah membelikan Man sepasang kasut untuk perlumbaan lari itu?
- Ayah: Boleh. Besok kita ke kedai sukan.
- Usman: Terima kasih, ayah.

(disesuaikan daripada Nik Safiah Karim, Awang Sariyan dan Ahmad
Hj. Tahir, 1987, Bahasa Malaysia Progresif Dewan Tingkatan I,
Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka, hlm 77)

Perkataan Baharu Dalam Pelajaran Ini

<u>berhubung</u> [bɔr-hu-buŋ]	(ก.) เกี่ยวกับ, เกี่ยวข้อง
<u>mahupun</u> [ma-hu-pun]	(สัน.) หรือว่า, แม้ว่า
<u>ucapan</u> [u-ʃa-pan]	(น.) ถ้อยคำ, คำพูด
sopan [so-pan]	(ว.) สุภาพ, เรียบร้อย, อ่อนโยน
penuh [pɔ-nuh]	(ว.) เต็ม
budi bahasa [bu-di-ba-ha-sa]	(น.) มารยาท, กิริยาวาจาที่ถือว่าเรียบร้อย
lewat [le-wat]	(ว.) สาย (ช้า)
padang [pa-daŋ]	(น.) สนาม,ทุ่งกว้าง
elok [e-loʔ]	(ว.) ดี, งาม, สวย
bimbang [bim-baŋ]	(ก.) รบกวน, ทำให้กังวลใจ, ทำให้ร้อนใจ
masuk [ma-suʔ]	(ก.) เข้าร่วม
acara [a-ʃa-ra]	(น.) รายการ, โปรแกรม
syarat [ʃa-rat]	(น.) เงื่อนไข, สัญญา
sungguh-sungguh [suŋ-guh-suŋ-guh]	(ว.) อย่างตั้งใจ, จริงจัง, อย่างเข้มแข็ง
<u>mengambil bahagian</u> [mɔŋ-am-bil-ba-ha-gian]	(ก.) เข้าไปมีส่วนร่วมในส่วน .....
<u>lari berganti-ganti</u> [la-ri-bɔr-gan-ti-gan-ti]	(ก.) วิ่งผลัด
meter [me-tɔr]	(น.) เมตร
menang [mɔ-naŋ]	(ว.) ชนะ
<u>membelikan</u> [mɔm-bɔ-li-kan]	(ก.) ซื้อให้แก่
pasang [pa-saŋ]	(ลักษณะนาม) คู่
<u>perlumbaan</u> [pɔr-lum-ba-an]	(น.) การแข่งขัน

2. Tatabahasa

ประโยคประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ ภาคประธาน (Subjek) และภาคแสดง (Predikat) สำหรับภาคประธานนั้นจะมีเพียงนามวลี (Frasa Nama) ชนิดเดียวเท่านั้นที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานได้ ส่วนภาคแสดง (Predikat) ดังที่ท่านได้เรียนไปในบทก่อน ๆ ว่า predikat (ภาคแสดง) ในภาษามลายูมี 4 ชนิด คือ predikat frasa nama, predikat frasa adjektif, predikat frasa kerja และ predikat frasa sendi nama นั้น ท่านได้รู้จักกับ predikat frasa nama ไปแล้ว ในบทเรียนนี้จะเป็นเรื่องของ predikat frasa kerja

คำกริยาที่จะเป็นส่วนสำคัญใน frasa kerja ประกอบด้วยคำกริยา 3 ชนิด คือ kata kerja Asal (คำกริยาแท้), Kata Kerja Terbitan (คำกริยาปริวรรตหรือคำกริยาแปลงหรือเปลี่ยนรูป) และ Kata Kerja Bantu (คำกริยาช่วย)

2.1 คำกริยาแท้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ อกรรมกริยาและสกรรมกริยา ในแต่ละชนิดยังประกอบด้วยคำกริยาแท้ที่นำไปใช้ในประโยคได้ทันทีโดยไม่ต้องลงอุปสรรคและปัจจัย (awalan dan akhiran) หรือที่เรียกว่า kata kerja tunggal และคำกริยาแท้ที่ต้องลงอุปสรรคและปัจจัยก่อนประกอบเข้าเป็นประโยค

2.1.1 คำกริยาแท้ที่ไม่ลงอุปสรรคและปัจจัย แบ่งออกเป็น อกรรมกริยาและสกรรมกริยา ตัวอย่างคำกริยาแท้ที่เป็นอกรรมกริยา (Kata Kerja Tak Transitif) ที่ไม่ลงอุปสรรคและปัจจัย ได้แก่คำกริยาที่ไม่ต้องการกรรมหรือผู้ถูกกระทำโดยคำกริยา ตัวอย่างเช่น mandi, masuk, keluar, tidur, jatuh, naik, terbang, datang, pulang dll. คำกริยาเหล่านี้จะปรากฏในประโยค ดังนี้

Subjek	Predikat	
	Kata kerja Tak Transitif	Keterangan (ส่วนขยาย)
Kakak Usman Buku Rosita Dia Mereka Ali	datang. hilang. keluar mandi tidur	dari kedai itu. di sungai. pada pukul 9:00 malam.

ตัวอย่างคำกริยาแท้ที่เป็นสกรรมกริยา (Kata Kerja Transitif) ที่ไม่ลงอุปสรรคและปัจจัย ได้แก่ คำกริยาที่ต้องมีกรรมหรือผู้ถูกกระทำโดยคำกริยา ตัวอย่าง เช่น makan และ minum ดังปรากฏในรูปประโยค ดังนี้

Subjek	Predikat	
	Kata kerja Tak Transitif	Objek (กรรม)
Kucing itu Bapa saya	makan minum	tikus. kopi.

2.1.2 คำกริยาแท้ที่ลงอุปสรรคและปัจจัย ได้แก่คำกริยาที่ไม่สามารถนำไปใช้เข้าประโยคได้ทันที ต้องลงอุปสรรคและปัจจัย (อาจลงเฉพาะอุปสรรค หรือทั้งอุปสรรคและปัจจัย) เสียก่อน จึงจะเข้าประโยคได้ คำกริยาชนิดนี้แบ่งออกเป็น อกรรมกริยา และสกรรมกริยา เช่นเดียวกัน ตัวอย่างคำอกรรมกริยาที่ลงอุปสรรค เช่น bertolak, bersenam, berbincang, berkumpul, menari, bernyanyi, terjatuh, tertidur, dll. ดังปรากฏในรูปประโยค ดังนี้

Subjek	Predikat
Kami Budak-budak itu Pensyarah saya Adiknya Pelajar-pelajar itu	bersenam setiap pagi. sedang menari . bertolak ke Phuket. selalu bernyanyi dalam bilik mandi. sedang berkumpul untuk pergi ke bilik makmal bahasa.

ตัวอย่างคำกริยากรรมกริยาที่ลงอุปสรรคและปัจจัย ได้แก่ mendengar, memahami, menjahit, mengarang, mengikat, menggoreng, menghantar, dll. ดังปรากฏในรูปประโยคต่อไปนี้เป็น

Subjek	Predikat	
	Kata kerja	Objek
Ibu saya Pelajar-pelajar Posmen tinggi itu Cik Fatimah Adik Sawitri	menggoreng memahami menghantar menjahit sedang mengikat	ayam. cerpen itu. bungkusan ini. pakaian saya. barang-barang runcit.

2.2 คำกริยาแปลง (Kata Kerja Terbitan) คือคำกริยาที่แปลงรูปหรือเปลี่ยนรูปมาจากหมวดคำชนิดอื่นที่ไม่ใช่หมวดคำกริยา หรือคำกริยาที่เปลี่ยนรูปมาจากคำนาม หรือคำวิเศษณ์ (adjektif) คำนามหรือคำวิเศษณ์เหล่านั้นจะต้องลงอุปสรรค หรือ ลงอุปสรรคและปัจจัยก่อน จึงจะแปลงหรือเปลี่ยนเป็นคำกริยาได้ อุปสรรคและปัจจัยดังกล่าวได้แก่ me... ken, me.....i, memper....., dll. ตัวอย่าง เช่น baik --- > membaiki, jalan --- > menjalani, teman --- > menemani, indah --- > memperindah, budak --- > memperbudak, sekolah --- > menyekolahkan, buah --- > membuahkan, dll. ดังปรากฏในรูปประโยคต่อไปนี้

Subjek	Predikat	
	Kata Kerja Transitif	Objek
Usman Kakak saya Dia Cik Fatimah Ibu Suriya	membaiki menemani suka memburukkan menjalani sedang memperindah	basikalnya. ibu mentuanya. orang lain. latihan jahitannya. halaman rumahnya.

2.3 คำกริยาช่วย (Kata Bantu หรือ Kata Kerja Bantu) ได้แก่ คำกริยาที่อยู่หน้าคำกริยาแท้ เพื่อบอกเวลา (akan, belum, sedang, masih, sudah, telah, pernah) หรือเพื่อบอกความรู้สึก ความต้องการ (hendak, mahu, harus, mesti, boleh, dapat) ดังที่ท่านได้เรียนไปแล้ว ในกระบวนวิชา ML 101

3. Simpulan Bahasa

3.1 **bunga wang** [bu-ŋa-waŋ] = ดอกเบ็ญ

- Dia mendapat **bunga wang** sebanyak 2,000.- baht dari bank.

(เขาได้รับดอกเบ็ญเป็นจำนวนเงินสองพันบาทจากธนาคาร)

3.2 **buta kayu** [bu-ta-ka-yu] = คนปัญญาทึบ

- Dia memang **buta kayu** kerana masa kecil-kecil dahulu dia malas belajar.

(แน่นอนเขาเป็นคนปัญญาทึบ เพราะเมื่อตอนเขาเล็กๆ เขาขี้เกียจเรียนหนังสือ)

3.3 **pilih kasih** [pi-lib-ka-sih] = เข้าข้างหรือเป็นฝ่ายคนที่ตนเองชอบ หรือ ไม่ยุติธรรม หรือเลือกที่รัก หรือถำเอียง

- Ibu itu tidak **pilih kasih** di antara anak kandung dan anak tirinya, semuanya

dilayan sama. (คุณแม่คนนั้นไม่เลือกที่รัก/เลือกพวกของตนระหว่างลูกของตน

และลูกเลี้ยงทุกคนทั้งหมดคนนั้นได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมกัน)

3.4 **naik angin/naik darah** [nai?-a-ŋin/nai?-da-rah] ทั้ง 2 คำมีความหมายเดียวกัน คือ โกรธ, อารมณ์เสีย, โมโห

- Orang tua itu sedang **naik angin**, jangan berjumpa dia sekarang.

(คนชราคนนั้นกำลังโกรธ/โมโห อย่าเข้าไปพบเขาตอนนี้เลย)

4. บทสรุป

ในบทที่ 6 นี้เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาสุภาพในชีวิตประจำวันและการทำความเข้าใจกับคำกริยา รูปแบบต่างๆ ที่ใช้ในภาษามลายู โดยเฉพาะในเรื่องคำกริยาแปลง (kata kerja terbitan) ที่จะต้องศึกษาในรายละเอียดมากยิ่งขึ้นในกระบวนวิชา ML 201 ต่อไป

5. การประเมินผลท้ายบท (Latihan)

5.1 จงแปลข้อความในข้อ 1 (Kefahaman) ให้เป็นภาษาไทยที่ถูกต้องตามลักษณะการใช้ภาษาไทยที่ดี (Terjemahkan Kandungan dalam Judul 1 (kefahaman) ke dalam Bahasa Thai Yang Baik)

5.2 จงแต่งประโยคจากเงื่อนไขต่อไปนี้ (Binalah ayat-ayat dari syarat-syarat yang diberikan yang berikut)

5.2.1 Kalau anda hendak meminjam pen daripada Ali, apakah anda akan bertanya?

5.2.2 Guru sedang mengajar dan Rosita hendak ke tandas, apakah anda akan bertanya?

5.2.3 Rosita sedang membaca dan Usman hendak bertanya kepada Rosita tentang sesuatu, apakah Usman akan bertanya kepada Rosita?

5.2.4 Anda hendak pergi ke kedai buku tetapi tidak tahu arah ke kedai itu, apakah anda akan bertanya?

5.2.5 Anda datang ke kelas lewat dan hendak masuk, apakah anda akan bertanya?

6. เจลยแบบประเมินผล

6.1 เจลยแบบประเมินผล 5.1

การใช้ภาษาอย่างสุภาพ

ในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องแน่นอนว่าท่านจะต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัวหรือนอกครอบครัวก็ตาม ในขณะที่ท่านติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ท่านจำเป็นต้องใช้ถ้อยคำหรือคำพูดที่สุภาพและอย่างมีมารยาท ขอให้ท่านฟังบทสนทนาต่อไปนี้

- พ่อ: มั่น (Man) ทำไมวันนี้ถึงกลับบ้านช้า (สาย, เย็น, ค่า)
- อุสมาน: ให้อภัย (ยกโทษ) ให้มันด้วยครับคุณพ่อ วันนี้มันและเพื่อนๆ ฝึกหัดกรีฑา ที่สนามครับ อีกไม่นานก็จะถึงวันกีฬาโรงเรียนครับคุณพ่อ
- แม่: ครั้งอื่น (วันอื่น, คราวอื่น, คราวหน้า) มันบอกพ่อหรือแม่ก่อน ถ้ามันจะกลับบ้านช้าก็จะดีนะจ๊ะ เราจะได้ไม่ต้องรอคอยอย่างกังวล
- อุสมาน: ครับคุณแม่ เมื่อวานนี้มันลืมนำมาให้คุณพ่อและคุณแม่ทราบก่อน คุณพ่อครับ มันจะขอเข้าร่วมรายการแข่งขันกีฬาที่โรงเรียนจะได้ไหมครับ
- พ่อ: ได้สิมัน แต่มีเงื่อนไขอยู่ว่า มันจะต้องฝึกซ้อม (ฝึกหัด) อย่างตั้งใจ (เต็มที่)
- แม่: มันเข้าไปมีส่วนร่วมอะไรในรายการครั้งนี้
- อุสมาน: มันเข้าไปมีส่วนร่วมในรายการวิ่งผลัด 4 x 100 เมตรครับ
- พ่อ: ดีแล้วละแต่ต้องฝึกซ้อมอย่างเต็มที่
- อุสมาน: ถ้าชนะมันจะได้รับรางวัล แต่คุณพ่อครับมันขอซื้อรองเท้าสำหรับการวิ่งแข่งขันครั้งนี้คู่หนึ่งจะได้ไหมครับ
- พ่อ: ได้สิ พรุ่งนี้เราไปร้านเครื่องกีฬากัน
- อุสมาน: ขอบคุณครับคุณพ่อ

6.2 เฉลยแบบประเมินผล 5.2

- 6.2.1 Bolehkah saya meminjam pen saudara (anda, awak, engkau), Ali?
- 6.2.2 Bolehkah saya (Rosita) pergi ke (ke) tandas, Cikgu (Puan, Encik)?
- 6.2.3 Maafkan saya, Rosita: Bolehkah saya bertanya?
- 6.2.4 Maafkan saya, boleh saya bertanya sedikit? Di manakah kedai buku.....?
- 6.2.5 Maafkan saya, Cikgu (Puan, Cik, Encik). Saya terlewat, bolehkah saya masuk kelas?